

30.05.2018

Helsingin hiippakunnan tuomiokapituli

Tuomiokapitulin istunto

Kokousaika	30.05.2018 klo 12:00	
Kokouspaikka	Tuomiokapituli	
Osallistujat	Teemu Laajasalo	piispa, puheenjohtaja, poistui asioiden 4 ja 5 (HL 28 § 1 mom. 1 kohta), 19 (HL 28 § 1 mom. 5 kohta), 36 ja 42 käsittelyn ajaksi (HL 28 § 1 mom. 1 kohta)
	Matti Poutiainen	tuomiorovasti, vpj., poistui asioiden 22 ja 23 käsittelyn ajaksi (HL 28 § 1 mom. 5 kohta), pj. asioiden 4, 5, 19, 36 ja 42 käsittelyn ajan
	Sami Ojala	maallikkojäsen, saapui asian 2 aikana
	Tiina Ahonen Hannu Pöntinen	pappisasessori pappisasessori, poistui asian 32 käsittelyn ajaksi (HL 28 § 1 mom. 5 kohta)
	Jussi Lilja	vs. lakimiesasessori, poistui asian 42 käsittelyn ajaksi
	Reijo Liimatainen	hiippakuntadekaani
Läsnäolo-oikeutetut	~~Johanna Korhonen~~	hiippakuntavaltuuston pj., este
Varajäsenet	Wiking Vuori	hiippakuntavaltuuston vpj., poistui asioiden 12, 18, 19 ja 32 käsittelyn ajaksi (HL 28 § 1 mom. 5 kohta), poistui asian 41 käsittelyn jälkeen
	Lauri Kopponen	lakimiesvarajäsen, esittelijä asia 42
Sihteeri	Aappo Laitinen	notaari

30.05.2018

Helsingin hiippakunnan tuomiokapituli

§ 1 Kokoustiedot

Kokouksen avaus

Piispa Teemu Laajasalo avasi istunnon.

Reijo Liimatainen luki Apostolien tekojen luvusta 5:17–26.

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Esitys Kokous todetaan laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös Päätettiin yksimielisesti esityksen mukaisesti.

Pöytäkirjantarkastajien ja ääntenlaskijoiden valinta

Esitys Pöytäkirjantarkastajaksi valitaan Jussi Lilja.

Päätös Päätettiin yksimielisesti esityksen mukaisesti.

30.05.2018

Helsingin hiippakunnan tuomiokapituli

§ 4 Piispan puolison edustuksesta aiheutuvat kulut

Diaarinumero DHEL/165/02.00.00/2018

Esittelijä vs. lakimiesasessori Jussi Lilja

Perustelut Valmistelu perustuu Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulille tekemääni valmisteluun 2012 ja lisäykseen 2014. Valmistelun pohjana oli Kuopion ja Turun tuomiokapituleissa tehdyt päätökset piispan puolison edustuksesta aiheutuvien kulujen korvaamisesta. Omassa valmistelussa pyrin päätöksen sovellettavuuteen erilaisissa tilanteissa.

Piispan edustuskulut ovat osa tuomiokapitulin edustuskuluja. Edustuskuluihin sisältyy piispa kutsun esittäjänä ja piispa hiippakunnan ja kirkon edustajana. Nämä kulut kirjataan edustusmenoja tai matkakorvausta viranhaltijalle.

Piispan puolison kulujen korvaamisesta ei ole yleispäätöstä. Käytäntö on vaihdellut. Asian harkintaa on hankaloittanut epäselvyys verotuksesta. Koska piispan puoliso ei ole palvelussuhteessa tuomiokapituliin, niin syntyykö piispan puolison kulujen korvaamisesta verotettavaa etua? Mitä pitää korvauksen ohella maksaa, sosiaalikuluja yms.?

Seuraavat KHO:n ratkaisut ratkaisevat mielestäni verotuskysymyksen. Alleiviivaukset ovat minun.

Diaarinumero: 3861/3/95
Antopäivä: 18.2.1997
Taltio: 340

Suuryhtiön edustusmajalle Lappiin tehdyille, yhtiön johtavassa asemassa oleville henkilöille työmatkaksi katsotuille matkoille osallistui yhtiön liiketoiminnan kannalta tärkeiden asiakasyritysten ja sidosryhmien edustajia puolisoineen. Kun otettiin huomioon yhtiön johtohenkilöiden puolisoiden velvollisuudet huolehtia vieraista edustusmajalla, puolisoiden osallistuminen matkoille tapahtui yhtiön intressissä. Puolisoiden mukanaolosta matkoilla ei syntynyt yhtiön palveluksessa oleville ennakoperintälain 4 §:ssä tarkoitettua palkanluonteista etua. Verovuodet 1988-1992. Äänestys 4-1.

*EnnakoperintäL 4 §
TVL 43 §*

Diaarinumero: 1261/10/83
Antopäivä: 16.4.1984
Taltio: 1498
Julkaisupäivä: 84/3

Yhtiön pääjohtaja oli osallistunut Italiassa pidettyyn kansainväliseen liikkeenjohdon koulutustilaisuuteen, jonka yhtenä tarkoituksena oli ollut, että eri maista olevat yritysjohtajat tutustuvat toisiinsa. Yhtiö oli kustantanut matkalle myös pääjohtajan vaimon. Puolisoiden osallistuminen oli perustunut kansainväliseen tapaan. Heille oli myös järjestetty omia koulutustilaisuuksia. Pääjohtaja ei saanut puolisonsa matkan osalta sellaista etuutta, josta yhtiön oli toimitettava ennakonpidätys ja maksettava työnantajan

30.05.2018

Helsingin hiippakunnan tuomiokapituli

sosiaaliturvamaksu. Myöskään pääjohtajan ja hänen puolisonsa Savonlinnan oopperajuhlille tekemän, yhtiön liiketoimintaan liittyvän matkan kustannuksia ei luettu pääjohtajan palkaksi.

EnnakkoperintäL 4 §

Verotuksessa on siis katsottu puolison edustukseen voitavan käyttää yrityksen varoja ilman veroseuraamusta yrityksen palveluksessa olevalle. Noihin tapauksiin verrattuna edustuskulujen korvaus piispan puolison kuluista muodostuu summaltaan pienemmäksi, mutta verotuksen kannalta tilanteet voi rinnastaa.

Toinen kysymys on, mistä määrärahasta korvaus voitaisiin maksaa. Vaikka kyse ei ole merkittävistä summista, niin julkisen yhteisön johtajaa koskevien ratkaisujen tulee olla selkeitä ja perusteltuja.

Piispan edustuskulut virka-asunnossa sen ulkopuolella kirjataan vakiintuneen mallin mukaan. Piispan puolison työpanos ei ole korvattava kulu. Tarjoilusta aiheutuneet kulut korvataan. Piispalle saapuneisiin kutsuihin vastaaminen on myös edustustehtävän hoitamista. Piispan edustukseen käyttämä määräraha voidaan kohdentaa kattamaan myös piispan puolison edustuksesta aiheutuvia kuluja.

Korvaamiskäytännön perustelut on Turussa esitetty seuraavasti:

”Piispan puolison mukana oleminen tietyissä edustustilanteissa on asianmukaista yleisen tapakulttuurin ja kirkon tehtävän vuoksi. Näitä ovat edellä mainitut pohjoismaisten piispojen kokoontumiset Suomessa, piispojen vihkimiset ja presidentin vastaanotot. Viimeksi mainituissa valtio lienee osallistunut kuluihin. Jatkossa maksettava korvaus voisi muodostua edullisimmin toteutetusta majoituksesta ja matkasta. Päivärahoja ei maksettaisi.”

Tekemäni päätösehdotus on Kuopiossa ja Turussa kirjattujen päätösten mukainen. Päätösehdotuksen kohdassa 1. on ensin yleismääritelmä, sen jälkeen on esimerkkilista. Se on tehty kattavaksi mutta ei ole tyhjentävä. Tätä tarkoittaa ilmaus ”muuan muassa”. Tällaista yleispäätöstä ei voida kirjoittaa tyhjentäväksi, koska kaikkia tilanteita ei voida ennakoita.

Pohjoismaisen piispainkokouksen osalta päätöstä muutettiin kaikkia pohjoismaita koskevaksi. Suomen lähialueiden kirkkojen yhteydet ovat tiiviitä ja vakiintuneita. Yhteydet Pohjoismaiden välillä ovat nopeita, ei ole perusteltua erotella tilanteita sen suhteen missä Pohjoismaassa kokous pidetään. Ystävyshiippakuntavierailuilla, lähetysjärjestöjen kenttävierailuilla ja ekumeenisissa vierailuissa arvostetaan, mikäli piispan puoliso osallistuu tapahtumiin. Sen vuoksi myös nämä mainitaan päätöksessä.

Päätösehdotus

Tuomiokapituli korvaa piispan puolison edustuskuluja seuraavien periaatteiden mukaisesti:

1. Korvaus koskee piispan puolison edustusmatkoja piispan kanssa, kun piispan saamassa kutsussa edellytetään tai toivotaan puolison osallistumista tai sitä on pidettävä yleisen tapakulttuurin ja kirkon tehtävän vuoksi

30.05.2018

Helsingin hiippakunnan tuomiokapituli

tarpeellisenä. Tällaisia ovat muun muassa piispanvihkimysmessu pohjoismaiset piispainkokoukset, ystävyshiippakuntavierailut, lähetysjärjestöjen kenttävierailut, ekumeeniset vierailut, piispan viran yhteistyöverkoston maakunnalliset ja valtakunnalliset tapahtumat ja presidentin itsenäisyyspäivän vastaanotot, ellei valtio korvaa kuluja.

2. Muista ulkomaille suuntautuvien piispan puolison matkojen kuluista päätetään erikseen. Välttämättömät matkakulut korvataan piispan käyttämän matkustustavan mukaisesti ja majoitus normaalissa kahden hengen huoneessa ilman päivärahoja. Muita kuluja ei korvata.

3. Mikäli puolison kuluja ei korvata, piispan puoliso voi matkustaa omalla kustannuksellaan piispan kanssa maksaen matkan tosiasialliset lisäkulut, esim. matkakulut sekä yhden ja kahden hengen huoneen lisähinnan.

Esitys	Tuomiokapituli hyväksyy yllä olevan linjauksen piispan puolison kulujen korvaamisesta.
Päätös	Päätettiin yksimielisesti esityksen mukaisesti.
Toimenpiteet	
Muutoksenhaku	Valitusosoitus liitteenä.

30.05.2018

Helsingin hiippakunnan tuomiokapituli

§ 43 Istunnon päätös

Varapuheenjohtaja Matti Poutiainen päätti istunnon kello 15.45.

Kokouksen puolesta

Aappo Laitinen
sihteeri

Pöytäkirjantarkastus

Kokouksen pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun ja tehtyjen päätösten mukaiseksi.

Jussi Lilja
pöytäkirjantarkastaja

Allekirjoitukset on tehty Domus-asianhallintajärjestelmään.

30.05.2018

Helsingin hiippakunnan tuomiokapituli

Valitusosoitus – kirkollisasiat

Valitusoikeus ja valitusperusteet	<p>Tuomiokapitulin päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen kirjallisella valituksella. Valitusoikeus on sillä, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).</p> <p>Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.</p> <p>Hankintaa koskevasta päätöksestä ei kirkkolain 24 luvun 14 §:n nojalla saa tehdä kirkollisvalitusta sillä perusteella, että päätös on julkisista hankinnoista annetun lain (1505/1992) vastainen, jos asian tutkiminen kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan.</p>
Valitusviranomainen	<p>Valitusviranomainen ja yhteystiedot:</p> <p>Helsingin hallinto-oikeus</p> <p>Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, Helsinki Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI Telekopio: 029 56 42079 Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi</p> <p>Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet</p>
Valitusaika ja sen alkaminen	<p>Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa tuomiokapitulin päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta.</p> <p>Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Sähköisen tiedoksiannon osalta asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.</p>
Valituskirjelmä	<p>Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen</p> <p>Valituskirjelmässä on ilmoitettava</p> <ul style="list-style-type: none"> - valittajan nimi ja kotikunta - postiosoite ja puhelinnumero, johon asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa - päätös, johon haetaan muutosta - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi ja - perusteet, joilla muutosta vaaditaan. <p>Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi tai kotikunta.</p>

30.05.2018

Helsingin hiippakunnan tuomiokapituli

	<p>Valituskirjelmän liitteet</p> <ul style="list-style-type: none"> - päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä - todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta - asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. <p>Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.</p>
Valituskirjelmän toimittaminen valitusviranomaiselle	<p>Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa Helsingin hallinto-oikeudelle. Jos valituksen viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä tai joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Omalla vastuulla valituskirjelmän voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p>
Lisätietoja	
Oikeudenkäynti maksu	<p>Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (701/1993) 3 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa 250 euroa, jollei lain 6 tai 7 §:stä muuta johdu.</p>